

jouw rechten
jouw leven

'T ZITEMZO

INHOUD

Recht op anders zijn	5
Recht op bescherming als vluchteling	8
Recht op bescherming tegen kinderarbeid	10
Recht op een naam, nationaliteit en identiteit.....	12
Recht op gezondheidszorg	17
Recht op informatie	22
Recht op ontspanning en vrije tijd	24
Recht op privacy.....	27
Recht op wonen, voeding en kleding	30
Recht als dader van een misdrijf.....	32
Recht op bescherming tegen geweld	34
Recht op een eigen mening	37
Recht op onderwijs.....	40
Recht op zorg, opvoeding en familie	44
Hier kan je terecht	47

Na WOII, in 1948, keurden de Verenigde Naties (VN) de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens goed. Deze Verklaring geldt voor alle mensen op aarde. Dat leidde in 1959 tot de Verklaring van de Rechten van het Kind: een oproep aan alle landen ter wereld om aandacht te hebben voor de rechten van minderjarigen. In 1989 keurde de VN het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind goed, het "Kinderrechtenverdrag".

RECHT OP

WONEN, VOEDING EN KLEDING

*Je hebt recht op een leven dat genoeg kansen biedt voor jouw lichamelijke, geestelijke, verstandelijke, zedelijke en sociale ontwikkeling.
Je hebt recht op een passende levensstandaard (art 27).*

WAT ZEGT HET KINDERRECHTENVERDRAG?

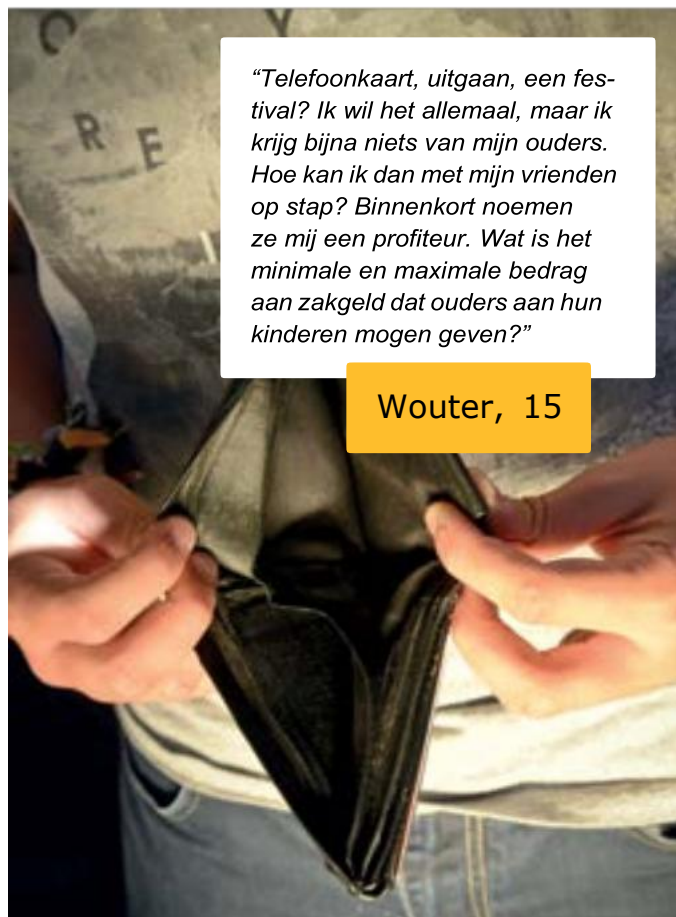

Een menswaardig leven begint met een dak boven je hoofd, kleren, genoeg eten en drinken. Maar het heeft ook te maken met kansen krijgen om te leren en om je plaats te vinden in de samenleving. Het betekent ook dat er iemand voor je zorgt als je ziek bent of een handicap hebt.

HOE ZIT DAT BIJ ONS?

- België is een verzorgingsstaat. Voor volwassenen zijn er minimumlonen, leeflonen en vervangingsinkomens. De overheid bouwt scholen, ziekenhuizen en jeugdhuizen.
- Elke gemeente heeft een Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW). Een OCMW verzekert een aantal maatschappelijke dienstverleningen en zorgt zo voor het welzijn van iedere burger (financiële hulp, huisvesting, medische zorg, thuiszorg, psychosociale hulp, rechtsbijstand...).
- Ouders krijgen het Groeipakket (de opvolger van de kinderbijslag): een bijdrage van de overheid om gezinnen te ondersteunen in de opvoeding van hun kinderen.
- Je ouders zijn de eersten om in je onderhoud te voorzien. Die verplichting hebben ze minstens tot je 18 bent. Als je ouders uit elkaar gaan, moeten ze afspreken hoe ze hun onderhoudsplicht verdelen. Meestal betaalt de ene ouder aan de andere onderhoudsgeld. Soms moet de rechter tussenbeide komen om het bedrag of 'alimentatie' vast te leggen.
- Studeer je nog na je achttiende verjaardag? Dan blijven je ouders in de meeste gevallen verplicht om te betalen voor je studies, je medische kosten en je levensonderhoud.

"Telefoonkaart, uitgaan, een festival? Ik wil het allemaal, maar ik krijg bijna niets van mijn ouders. Hoe kan ik dan met mijn vrienden op stap? Binnenkort noemen ze mij een profiteur. Wat is het minimale en maximale bedrag aan zakgeld dat ouders aan hun kinderen mogen geven?"

Wouter, 15

ZAKGELD IS GEEN RECHT

Nergens in de wet of in het Kinderrechtenverdrag staat dat kinderen recht hebben op zakgeld. Ouders beslissen vrij of ze zakgeld geven aan hun kinderen of niet. Wil je graag zakgeld? Bespreek het met je ouders. Leg hen uit waarom jij vindt dat je zakgeld verdient. Luister ook naar de argumenten van je ouders. Samen komen jullie vast tot een compromis. Ben je 16 jaar of 15 jaar en heb je het tweede middelbaar achter de rug? Dan kan je vakantie- of weekendwerk doen om bij te verdienen, als je vader of moeder akkoord zijn.

"BINNENKORT NOEMEN ZE MIJ EEN PROFITEUR!"

"ZE DEDEN ALSOF IK BESMETTELIJK WAS."

Kimberley, 16

**Kimberley wil dat jongeren voelen en begrijpen wat armoede is.
"Niemand weet wat dat is, tot je er zelf in zit"**

"Ik was nog heel jong toen papa thuis vertrok. Mama moest het alleen doen met een leefloon en drie kinderen. Het huis waarin we woonden was een krot. Het regende binnen, het bad stond niet stabiel, de vloer kwam los, er stond schimmel op de muren. Het huis had drie kamers. Eén kamer stond nog vol met de rommel van de vorige huurder, de andere was voor mijn broer. Zelf had ik geen kamer, ik sliep bij mama. Zes jaar hebben we daar zo gewoond.

Tot het echt niet meer kon."

"Toen werd het huis onbewoonbaar verklaard. De eigenaar zette ons op straat. We zijn even bij mijn oudste broer gaan wonen, maar dat werd onhoudbaar en zo zijn we in een opvangcentrum voor daklozen terecht gekomen. Daar hebben we een

jaar gewoond. Telkens er ergens een appartementje vrijkwam, kregen wij het toch niet te pakken. Elk sprankeltje hoop werd snel gedoofd. In mijn hoofd kwam het niet meer goed. Ik werd moedeloos (...)."

Soms had ik een jongensbroek aan

"De lagere school en de start in het middelbaar waren een hel voor mij. Wit en blauw was het schooluniform. Soms had ik een jongensbroek aan, allemaal waren het gekregen kleren. Maar geen merken en niets nieuws. Genoeg om van mij het lelijke eendje te maken. Ik voelde me bekeken en ik vond dat ik flaporen had. Ik werd gepest. Soms verdedigde ik me dan. Maar meestal niet en ging ik gewoon in een hoekje zitten. Het ergste was dat ze deden alsof ik besmettelijk was. Ze bleven uit mijn buurt (...)."

"Soms voel ik me arm, dan voel ik me ook echt lelijk. Ik wil graag mooi zijn, zo mooi als al die andere meisjes. Soms kijk ik naar de profielen op facebook en zie ik die mooie merkkledij. Dan zoek ik die kleren op internet op. Soms ben ik jaloers, ze zien er zo goed uit. Ik wil er ook gewoon goed uitzien (...)."

Bron: Klasse/Maks

WIST JE DAT...

... in België 15% van de kinderen in armoede leeft? Surf naar de Armoedebarmeter voor meer info: www.decenniumdoelen.be/armoedebarmeter-2 of ook: www.kinderarmoedefonds.be

WAT KAN IK DOEN OM (MIJN) ARMOEDE TE BESTRIJDEN?

Heel wat organisaties die mensen in armoede ondersteunen, hebben ook een jongerenwerking. Kinderen en jongeren kunnen er terecht met vragen, voor hulp, maar ook om plezier en vrienden te maken.

- samen sterk: www.netwerktegenarmoede.be
- samen voor beter: www.recht-op.be
- samen doen: www.habbekrats.be

Er zijn nog andere interessante jongerenorganisaties die werken met jongeren in armoede. De contactgegevens vind je via: www.netwerktegenarmoede.be